

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 9. mart 2015.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 9. marta 2015.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO PETOM ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PONOVRNO OTVARANJE
DOKAZNOG POSTUPKA ODBRANE: ZIMMERMANOVA DEPEŠA**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Petom zahtjevu za ponovno otvaranje izvođenja dokaza odbrane: Zimmermanova depeša", koji je optuženi podnio 2. februara 2015. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Činjenični kontekst i argumentacija

1. Optuženi u Zahtjevu traži odobrenje da ponovno otvori dokazni postupak kako bi zatražio prihvatanje jednog dokumenta bez posredstva svjedoka.¹ Dokument je depeša, ambasadora Warrena Zimmermana od 14. maja 1992. godine, u kojem se opisuje sastanak njega i optuženog u Beogradu (dalje u tekstu: Dokument).² Optuženi tvrdi da Dokument ima dokaznu vrijednost pošto su informacije koje sadrži relevantne za njegovo stanje svijesti u vezi s navodima o udruženom zločinačkom poduhvatu da se bosanske Muslimane protjera s teritorija u Bosni i Hercegovini (dalje u tekstu: BiH) koje su držali Srbi i njegovu namjeru da provodi teror nad stanovništvom Sarajeva.³ Optuženi tvrdi da Dokument pokazuje da je 4. maja 1992. godine, kada je, prema navodima, granatirano Sarajevo, bio u Beogradu, a ne u BiH.⁴ Optuženi takođe tvrdi da informacije sadržane u Dokumentu govore u prilog stavu pri kojem je bio tokom cijelog dokaznog postupka odbrane.⁵

2. Optuženi tvrdi da je za Dokument saznao u oktobra 2014. godine i tada je od tužilaštva zatražio da mu ga objelodani.⁶ Nakon što je saznao da tužilaštvo nije u posjedu Dokumenta, optuženi je zatražio njegovo objelodanjivanje od Vlade Sjedinjenih Američkih Država (dalje u tekstu: SAD).⁷ Dokument mu je objelodanjen 27. januara 2015. godine na osnovu pravila 70 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda

¹ Zahtjev, par. 1, 20, 22.

² Zahtjev, par. 1, 13, 16.

³ Zahtjev, par. 1, 17.

⁴ Zahtjev, par. 16.

⁵ Zahtjev, par. 18.

⁶ Zahtjev, par. 5, Dodatak B.

⁷ Zahtjev, par. 7. V. Dopis Sjedinjenim Američkim Državama, 29. oktobar 2014. godine.

(dalje u tekstu: Pravilnik).⁸ Optuženi stoga tvrdi da je postupio s revnošću da pribavi Dokument, ali da ga nije mogao predočiti do zaključenja svog dokaznog postupka u martu 2014. godine.⁹

3. Optuženi takođe tvrdi da potreba da se obezbijedi pravično suđenje ne nadmašuje dokaznu vrijednost Dokumenta budući da ponovno otvaranje dokaznog postupka odbrane u svrhu prihvatanja Dokumenta ne bi prouzrokovalo odlaganje, jer predlaže da se Dokument prihvati bez posredstva svjedoka.¹⁰ Osim toga, on kaže da je, ukoliko Vijeće to bude zahtijevalo, spreman da pozove predstavnika SAD-a da svjedoči u vezi sa utemeljenošću Dokumenta.¹¹

4. Dana 16. februara 2015. godine, tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Peti zahtjev za ponovno otvaranje izvođenja dokaza odbrane: Zimmermanova depeša" (dalje u tekstu: Odgovor), kojim se protivi Zahtjevu.¹² Tužilaštvo tvrdi da Dokument ne predstavlja nove dokaze pošto je optuženi u posjedu gotovo identične informacije iz knjige ambasadora Zimmermana, koja je javna, koja je bila na spisku tužilaštva na osnovu pravila 65ter, i koja mu je objelodanjena u martu 2009. godine.¹³ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da je optuženi koristio izvještaj ambasadora Zimmermana u vezi s ovim sastankom tokom unakrsnog ispitivanja Johna Wilsona, 21. juna 2010 godine.¹⁴ Tužilaštvo takođe tvrdi da Dokument nema dokaznu vrijednost za tezu odbrane, da je veoma optužujući i da predstavlja dupliciranje drugih dokaza.¹⁵ Konačno, tužilaštvo tvrdi da Vijeće treba da iskoristi svoje diskreciono pravo da odbije Zahtjev s obzirom na veoma poodmaklu fazu postupka i odlaganje do kojeg bi vjerovatno dovelo ponovno otvaranje postupka.¹⁶

⁸ Zahtjev, par. 11. V. Deseti zahtjev za izdavanje naloga na osnovu pravila 70: Sjedinjene Američke Države, 9. decembar 2014. godine; Odluka po Desetom zahtjevu za izdavanje naloga na osnovu pravila 70 (Sjedinjene Američke Države), 26. januar 2015. godine.

⁹ Zahtjev, par. 12.

¹⁰ Zahtjev, par. 20.

¹¹ Zahtjev, par. 21. Optuženi tvrdi da je ambasador Zimmerman preminuo.

¹² Odgovor, par. 1.

¹³ Odgovor, par. 2, 4,

¹⁴ Odgovor, par. 5.

¹⁵ Odgovor, par. 8-16.

¹⁶ Odgovor, par. 18.

II. Mjerodavno pravo

5. U Pravilniku se konkretno ne razmatra pitanje time da li strana u postupku može ponovno otvoriti svoj dokazni postupak kako bi uvela dodatne dokaze. Prema jurisprudenciji Međunarodnog suda, strana u postupku može tražiti odobrenje da ponovno otvori svoj dokazni postupak kako bi predočila "nove" dokaze, to jest, dokaze koji nisu bili u posjedu strane koja podnosi zahtjev i koje strana koja podnosi zahtjev ni uz svu dužnu revnost nije mogla pribaviti prije zaključenja svog dokaznog postupka.¹⁷

6. Glavna stvar koju treba uzeti u obzir prilikom rješavanja zahtjeva za ponovno otvaranje dokaznog postupka radi prihvatanja novih dokaza je pitanje da li su dokazi, uz dužnu revnost, mogli biti identifikovani i predočeni tokom glavnog izvođenja dokaza strane u postupku koja podnosi zahtjev.¹⁸ Pored toga, strana koja podnosi zahtjev "u potpunosti" snosi teret pokazivanja da, postupajući s dužnom revnošću, ni u jednom ranijem trenutku dokaz nije mogla otkriti.¹⁹

7. Pored toga, ako se pokaže da dokazi nisu mogli biti pronađeni uz dužnu revnost prije zaključenja dokaznog postupka, Vijeće treba da iskoristi svoje diskreciono pravo da odluči da li da prihvati dokaze, upućujući na dokaznu vrijednost dokaza i pravičnost

¹⁷ *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za ponovni dokazni postupak, 9. maj 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka o ponovnom otvaranju postupka u predmetu *Popović*), par. 23; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Daljnja odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje protivdokaza i ponovno otvaranje njegovog dokaznog postupka, povjerljivo, 27. mart 2009. godine (dalje u tekstu: Daljnja odluka u predmetu *Popović*), par. 98; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Drugom zahtjevu tužilaštva za ponovno otvaranje svog dokaznog postupka i/ili prihvatanje dokaza u postupku pobijanja, 8. maj 2009. godine (dalje u tekstu: Druga odluka o ponovnom otvaranju postupka u predmetu *Popović*), par. 67; *Tužilac protiv Delalića i drugih*, predmet br. IT-96-21-A, Drugostepena presuda, 20. februar 2001. godine (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*), par. 283; *Tužilac protiv Delalića i drugih*, predmet br. IT-96-21-T, Odluka po Alternativnom zahtjevu tužioca za ponovno otvaranje predmeta optužbe, 19. avgust 1998. godine (dalje u tekstu: Odluka u prvostepenom postupku u predmetu *Čelebići*), par. 26; *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po Zahtjevu za ograničeno dodatno izvođenje dokaza tužilaštva u vezi s bosanskom i kosovskom komponentom predmeta, s poverljivim dodatkom, 13. decembar 2005. godine, par. 8-14.

¹⁸ Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 283; Odluka o ponovnom otvaranju postupka u predmetu *Popović*, par. 24; Nova odluka postupku u predmetu *Popović* par. 99.

¹⁹ Odluka o ponovnom otvaranju postupka u predmetu *Popović*, par. 24; Daljnja odluka u predmetu *Popović* par. 99; Druga odluka o ponovnom otvaranju postupka u predmetu *Popović*, par. 68; Odluka u prvostepenom postupku u predmetu *Čelebići*, par. 26; *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-20-60-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza u postupku pobijanja sa zahtjevom za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92bis u postupku pobijanja i za ponovno otvaranje svog dokaznog postupka u ograničene svrhe, 13. septembar 2004. godine (dalje u tekstu: Odluka u prvostepenom postupku u predmetu *Blagojević*), par. 9.

njihovog prihvatanja u kasnoj fazi postupka.²⁰ Može se smatrati da ovi potonji faktori potpadaju pod opšte diskreciono pravo sadržano u pravilu 89(D) Pravilnika da se dokazi isključe kada potreba da se obezbijedi pravično suđenje u znatnoj mjeri nadmašuje njihovu dokaznu vrijednost.²¹

8. Sljedeći faktori su relevantni za korištenje diskrecionog prava Pretresnog vijeća: (i) poodmakla faza suđenja; (ii) odlaganje koje će vjerovatno biti izazvano predloženim ponovnim otvaranjem i primjerenost prekida postupka u ukupnom kontekstu suđenja; i (iii) dokazna vrijednost dokaza koji se žele predočiti.²²

III. Diskusija

9. Kako je navedeno gore u tekstu, Vijeće napominje da je ambasador Zimmerman u svojim memoarima pisao o sastanku od 14. maja 1992. godine.²³ Pored toga, knjiga ambasadora Zimmermana bila je na spisku tužilaštva na osnovu pravila 65ter i objelodanjena je optuženom 2009. godine.²⁴ U svojoj knjizi, ambasador Zimmerman detaljno opisuje sastanak s optuženim i Koljevićem 14. maja 1992. godine.²⁵ Stoga informacije sadržane u Dokumentu ne dodaju ništa suštinski novo informacijama koje su već u posjedu optuženog. Međutim, optuženi tvrdi da je otkrio da Dokument postoji tek u oktobru 2014. godine i da ga je dobio u januaru 2015. godine, i to na osnovu pravila 70 Pravilnika. Vijeće zaključuje da je optuženi uz dužnu revnost i s obzirom na materijal koji je već imao u posjedu, mogao da ranije identifikuje Dokument time što bi ga zatražio od SAD-a. Stoga Vijeće zaključuje da Dokument ne predstavlja novi dokaz.

10. U svakom slučaju, Vijeće smatra da su, suprotno tvrdnjama optuženog, informacije sadržane u dokumentu optužujuće i da imaju malu ili nikakvu dokaznu

²⁰ Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 283.

²¹ Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 283.

²² Odluka o ponovnom otvaranju postupka u predmetu *Popović*, par. 25; Daljnja odluka u predmetu *Popović* par. 100; Druga odluka o ponovnom otvaranju postupka u predmetu *Popović*, par. 68; Odluka u prvostepenom postupku u predmetu *Blagojević*, par. 10-11; Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 280 (gdje se upućuje na Prvostepenu odluku u predmetu *Čelebići*, par. 27), 290. U vezi s odvagivanjem, u jurisprudenciji Međunarodnog suda je utvrđeno da samo "u izuzetnim slučajevima, kada je to neophodno radi provođenja pravde" Vijeće treba da iskoristi svoje diskreciono pravo da ponovno otvori predmet. Odluka u prvostepenom postupku u predmetu *Čelebići*, par. 27 (citirano s odobravanjem u Drugostepenoj presudi u predmetu *Čelebići*, par. 288).

²³ V. John Wilson, T. 4011 (21. jun 2010. godine).

²⁴ Odgovor, par. 4.

²⁵ V. Dokument broj 01413 na osnovu pravila 65ter, *e-court* str. 233-235.

vrijednost za tezu odbrane, Vijeće je pregledalo Dokument i napominje da se u njemu opisuje nespornost optuženog i Koljevića da se čvrsto obavežu na mirovne pregovore i mišljenje ambasadora Zimmermana da SDS koristi silu kako bi osvojila teritoriju za Republiku Srpsku.²⁶ Vijeće takođe ima u vidu veoma poodmaklu fazu postupka i smatra da bi ponovno otvaranje predmeta kako bi se omogućilo prihvatanje Dokumenta izazvalo neopravdano odlaganje postupka. S obzirom na ove faktore, Vijeće zaključuje da ne postoje izuzetne okolnosti koje bi opravdavale da Vijeće iskoristi svoje diskreciono pravo da ponovo otvori dokazni postupak u interesu pravde, kako bi se omogućilo prihvatanje Dokumenta.

IV. Dispozitiv

11. Shodno tome, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 i 89(D) Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 9. marta 2015. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

²⁶ V. Zahtjev, Dodatak A.